

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
соціальної економіки
Протокол № 1 від 01.09.2025 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА БІЗНЕСУ

робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)

Галузь знань	всі
Спеціальність	всі
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Освітня програма	всі

Статус дисципліни
Мова викладання, навчання та оцінювання

**вибіркова
українська**

Розробник:
к.е.н., доцент

Світлана МІШИНА

Завідувач кафедри
соціальної економіки

Галина НАЗАРОВА

Харків
2025

ВСТУП

Здобувачі вищої освіти повинні мати уявлення про закономірності функціонування економіки; особливості побудови бізнесу в певному економічному середовищі; порядок функціонування соціально-економічних систем на мікро-, макро-, мезо, мегаекономічному рівнях; про напрями розвитку економіки країни. Важливими для фахівців будь-якої спеціальності є питання забезпечення їх злагодженої роботи заради досягнення важливих цілей; формування сучасної бізнес-культури на підприємствах, організаціях та установах; організації управління різними видами діяльності суб'єктів господарювання.

Мета навчальної дисципліни: формування компетентностей щодо побудови та розвитку бізнесу на основі економічних законів та закономірностей функціонування економічних систем із застосуванням сучасних методів та інструментів розвитку підприємництва.

Завдання дисципліни полягають у вивченні:

- сутності підприємництва;
- структури та елементів ринку як основи підприємництва та бізнесу;
- поняття про підприємницьку ризики;
- особливостей правового забезпечення підприємницької діяльності;
- організаційно-правових форм господарювання в економіці України;
- діяльності ФОП та порядку її оподаткування;
- питань державної підтримки підприємництва та участі у грантових програмах;
- технології започаткування власної справи та генерації бізнес-ідей;
- структури, особливостей побудови та пітчінгу бізнес-плану;
- ресурсного забезпечення бізнесу, тобто питань використання трудових, матеріальних, фінансових ресурсів;
- договірних та соціально-трудова відносин у бізнесі;
- сучасних методів та інструментів управління бізнесом;
- основ маркетингової діяльності в бізнесі;
- особливостей формування прибутку та управління витратами в бізнесі;
- особливостей формування та розвитку соціально-психологічних аспектів бізнес-культури.

Об'єктом вивчення дисципліни є процес розвитку підприємництва та бізнесу.

Предметом навчальної дисципліни є методи, інструменти, напрями та технології розвитку підприємництва та бізнесу.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації	Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту
Виявляти навички організаційного проектування	Здатність планувати діяльність організації та управляти часом
Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи	Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань
Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації	Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації
Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації	Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління
Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень	Здатність аналізувати і структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення
Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень	

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**Зміст навчальної дисципліни****Змістовий модуль 1. Основи підприємницької діяльності****Тема 1. Поняття про підприємництво та підприємницьке середовище****1.1. Сутність підприємництва та історія його виникнення**

Поняття про підприємництво та підприємницьку діяльність. Історія виникнення підприємництва. Співвідношення понять «бізнес» та «підприємництво».

1.2. Функції, об'єкти та суб'єкти підприємництва. Функції підприємницької діяльності. Принципи підприємництва. Діяльність суб'єктів підприємницької діяльності. Об'єкти підприємництва.

1.3. Характеристика підприємницького середовища. Фактори внутрішнього та зовнішнього середовища. Характеристика бізнес-середовища в Україні.

Тема 2. Ринок як основа підприємництва та бізнесу**2.1. Поняття про ринок та його функції**

Визначення поняття «ринок». Поняття про попит, пропозицію та кон'юнктуру ринку. Характеристика функцій ринку. Переваги і недоліки ринку та ринкових відносин.

2.2. Інфраструктура ринку.

Поняття про структуру ринку. Інфраструктура ринку та її роль в розвитку ринкових відносин.

2.3. Види ринків.

Ознаки класифікації ринків. Характеристика різних видів ринків. Ринок досконалої і недосконалої конкуренції. Поняття про тіньові та легальні ринки.

2.4. Поняття про ринок праці.

Сутність ринку праці. Елементи ринку праці. Кон'юнктура ринку праці. Функції та елементи ринку праці.

Тема 3. Правові засади підприємництва

3.1. Поняття про законодавче забезпечення підприємницької діяльності в Україні.

Господарський кодекс України. Податковий кодекс України. Трудовий кодекс України. Законодавчі акти з питань здійснення підприємницької діяльності в Україні. Державна регуляторна політика. Дозвільні документи на здійснення підприємницької діяльності.

3.2. Підприємство як юридична особа

Сутність поняття «підприємство». Права юридичних осіб. Правове забезпечення функціонування юридичних осіб.

3.3. Податкове законодавство України.

Поняття про податковий кодекс. Види та ставки податків в Україні.

Тема 4. Підприємницькі ризики

4.1. Причини виникнення та фактори впливу на підприємницькі ризики.

Поняття про невизначеність. Види невизначеності у підприємництві. Фактори впливу на рівень підприємницьких ризиків.

4.2. Сутність та види підприємницьких ризиків.

Аналіз підходів до визначення поняття «підприємницький ризик». Класифікація підприємницьких ризиків.

4.3. Інструменти оптимізації підприємницьких ризиків.

Етапи та сутність аналізу ризиків. Методи оптимізації ризиків.

Тема 5. Організаційно-правові форми підприємництва в Україні

5.1. Сутність та принципи підприємництва.

Господарський кодекс України. Поняття «підприємництво». Принципи підприємництва в Україні.

5.2. Поняття про суб'єкти господарювання.

Види суб'єктів господарювання. Суб'єкти мікропідприємництва. Суб'єкти малого та середнього та великого підприємництва.

5.3. Підприємство як організаційна форма господарювання.

Сутність поняття «підприємство». Види та організаційні форми підприємств. Класифікація підприємств залежно від форми власності та способу утворення (заснування) та формування статутного капіталу. Організаційна структура підприємства.

5.4. Види державних та комунальних унітарних підприємств.

Поняття про державні підприємства, їх види, призначення та особливості функціонування. Характеристика та види комунальних підприємств в Україні.

5.5. Сутність та види господарських товариств.

Порядок створення та управління господарськими товариствами. Види господарських товариств.

5.6. Підприємства колективної та приватної власності.

Види підприємств колективної власності. Діяльність кооперативів. Види приватних підприємств та особливості їх функціонування.

5.7. Об'єднання підприємств та спеціальні режими господарювання.

Види та характеристика об'єднань підприємств. Асоційовані підприємства та холдингові компанії. Вільні економічні зони в Україні.

Тема 6. Діяльність ФОП та її оподаткування

6.1. Організаційно-правові засади функціонування ФОП.

Правові засади функціонування ФОП. ФОП 1 групи. ФОП 2 групи. ФОП 3 групи. ФОП 4 групи. Дозволені види діяльності за КВЕД по групах ФОП

6.2. Оподаткування діяльності ФОП.

Поняття про спрощену систему оподаткування ФОП. Сплата єдиного податку та єдиного соціального внеску ФОП 1, 2, 3 та 4 груп. Відповідальність за порушення податкового законодавства. Особливості обліку ФОП різних груп.

Тема 7. Державна підтримка підприємництва та грантові програми

7.1. Поняття про державну підтримку підприємництва.

Сутність, призначення та мета державної підтримки підприємництва. Пріоритетні напрями державної підтримки підприємництва.

7.2. Правове та організаційне забезпечення участі у грантових програмах.

Сутність грантів. Мета надання державних грантів. Нормативно-правове забезпечення участі бізнесу у грантах та мікрогрантах.

7.2. Види та порядок участі у грантових програмах для бізнесу.

Види державних грантових програм. Пакет документів, які подаються для отримання грантів. Порядок подання грантових заявок на порталі Дія. Розміри грантів. Обмеження для отримання грантів.

Змістовий модуль 2. Практичні засади організації бізнесу

Тема 8. Технологія започаткування власної справи та генерації бізнес-ідей

8.1. Функції та організаційні засади реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності.

Поняття та функції бізнесу. Порядок відкриття бізнесу. Реєстраційні та установчі документи. Реєстрація ФОП та ТОВ засобами portalу Дія. Генерація ключів (сертифікатів підпису). Відкриття акціонерних товариств.

8.2. Концепція відкриття нового бізнесу.

Прийняття рішення про відкриття бізнесу. Започаткування бізнесу. Основи планування нового бізнесу. Фінансування нового бізнесу.

8.3. Умови успішного відкриття нового бізнесу.

Поради щодо відкриття нового бізнесу. Помилки при відкритті нового бізнесу.

Тема 9. Бізнес-план: структура, особливості побудови та пітчингу

9.1. Поняття про бізнес-планування.

Сутність бізнес-планування. Складання бізнесу плану. Шаблони для складання бізнес плану.

9.2. Структура та зміст бізнес-плану.

Розділи бізнес-плану. Етапи розроблення бізнес-плану. Опис бізнес-ідеї. Приклади успішних бізнес-ідей. Техніко-економічне обґрунтування бізнес-плану.

9.3. Техніка успішного пітчингу бізнес-плану.

Поняття та роль пітчингу. Елементи пітчингу (презентації, виступи та таймінг). Підготовка до пітчингу. Організація онлайн-пітчингу. Правила успішного пітчингу бізнес-плану.

Тема 10. Договірні та соціально-трудові відносини в бізнесі

10.1. Договірні відносини в бізнес-діяльності.

Поняття про договір. Класифікація підприємницьких договорів за сферами діяльності. Види партнерських зв'язків та їх характеристика.

10.2. Соціально-трудові відносини в бізнесі.

Рівні соціально-трудових відносин. Колективно-договірне регулювання соціально-трудової діяльності. Поняття про генеральну, галузеву, регіональні угоди. Колективний та трудовий договори. Відмінні риси цивільно-правових та трудових договорів.

10.3. Документальне забезпечення соціально-трудових відносин.

Поняття про кадрові документи. Документальне оформлення наймання працівників. Кадрова документація в процесі роботи працівника. Оформлення на роботу у ФОП. Поняття про правила внутрішнього трудового розпорядку, штатний розпис, посадові інструкції.

Тема 11. Ресурсне забезпечення бізнесу.

11.1. Трудові ресурси та показники ефективності їх використання.

Поняття про трудові ресурси та персонал. Категорії персоналу. Основи управління персоналом. Поняття продуктивності праці.

11.2. Фінансові ресурси.

Поняття про власні і позичені фінансові ресурси. Структура власного капіталу. Структура залученого капіталу. Види кредиторської заборгованості.

11.3. Матеріальні ресурси.

Поняття про основні засоби та нематеріальні активи. Структура оборотних засобів підприємства. Види дебіторської заборгованості.

Тема 12. Сучасні інструменти діджиталізації та управління бізнесом

12.1. Завдання, принципи та функції управління бізнесом.

Мета бізнес-діяльності. Характеристика функцій управління бізнесом. Принципи управління бізнесом.

12.2. Методи управління бізнесом.

Економічні, адміністративно-правові та соціально-психологічні методи управління.

12.3. Організаційні структури управління підприємством.

Характеристика лінійної структури управління. Матричні структури управління. Функціональні структури управління. Характеристика лінійно-функціональної структури управління.

12.4. Основи діджиталізації бізнесу.

Сучасне програмне забезпечення для бізнесу. Характеристика програмних продуктів для обліку та управління бізнесом. Призначення та порядок використання реєстраторів розрахункових операцій (РРО).

Тема 13. Маркетингова діяльність в бізнесі.

13.1. Сутність маркетингу.

Поняття маркетингу. Принципи маркетингу. Функції маркетингу. Види маркетингу. Понятійний апарат маркетингу.

13.2. Маркетингова політика підприємства.

Маркетингова товарна політика, маркетингова цінова політика, маркетингова політика розподілу та просування.

13.3. Роль логістики в бізнес-діяльності підприємства.

Сутність логістики. Види логістики. Функції логістики. Основи управління логістичними потоками на підприємстві.

13.4. Основи цифрового маркетингу.

Поняття про SMM-маркетинг. Використання SEO-просування та SEO-оптимізації. Поняття про таргетовану рекламу.

Тема 14. Формування прибутку та управління витратами в бізнесі.

14.1. Сутність та методика визначення фінансових результатів підприємства.

Види прибутку. Валовий, чистий прибуток (збиток), фінансовий результат від операційної діяльності. Відображення прибутку у звіті про фінансові результати підприємства.

14.2. Функції прибутку, фактори впливу на розмір та розподіл прибутку підприємства.

Характеристика функцій прибутку. Внутрішні та зовнішні фактори, що визначають розмір прибутку та його розподіл.

14.3. Сутність та структура витрат підприємства. Поняття про витрати підприємства. Види витрат підприємства та їх характеристика.

Тема 15. Соціально-психологічні аспекти бізнес-культури.

15.1. Соціально-психологічні аспекти формування бізнес-культури компанії.

Поняття «філософія бізнесу». Цінності компанії. Етичні засади бізнесу.

15.2. Сутність бізнес-культури компанії.

Поняття бізнес-культури. Види бізнес-культур. Функції бізнес-культури. Принципи формування бізнес-культури компанії. Рівні бізнес-культури.

15.3. Комунікації в управлінні бізнесом.

Сутність та види бізнес-комунікацій. Модель бізнес-комунікацій. Психологія побудови успішних комунікацій в бізнесі. Етапи ділового спілкування (ділових бесід та переговорів).

15.4. Поняття про софт скілс.

Відмінності soft skills та hard skills. Роль софт скілс у розвитку бізнесу. Top soft skills для бізнесу.

Перелік практичних (семінарських) та / або лабораторних занять / завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 2.

Перелік практичних (семінарських) та / або лабораторних занять / завдань

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1. Практичне заняття 1	Аналіз галузевої та територіальної структури економіки України
Тема 2. Практичне заняття 2	Аналіз показників розвитку ринку праці в Україні
Тема 3. Практичне заняття 3	1. Аналіз розвитку підприємництва в Україні: малого підприємництва, середнього та крупного бізнесу. 2. Розрахунок податків за загальною системою оподаткування
Тема 4. Семінарське заняття 1	1. Сутність поняття «підприємницькі ризики». 2. Види підприємницьких ризиків. 3. Характеристика інструментів та методів оптимізації підприємницьких ризиків. 4. Оцінювання підприємницьких ризиків. 5. Поняття про загрози підприємницькій безпеці
Тема 5. Семінарське заняття 2	1. Організаційно-правові форми підприємств колективної форми власності. 2. Види господарських товариств. 3. Особливості формування капіталу акціонерних товариств. 4. Спеціальні режими господарювання в Україні.
Тема 6. Практичне заняття 4	Ведення обліку доходів ФОП в MS Excel
Тема 7. Практичне заняття 5	Кейс-стаді «Аналіз дотримання умов надання мікрогрантів»
Тема 8. Практичне заняття 6	1. Ділова гра «Побудова канви бізнес-моделі». 2. Кейс-стаді на тему «Аналіз успішних практик інноваційної діяльності підприємств»
Тема 9. Практичне заняття 7	1. Розробка бізнес-плану. 2. Побудова пітч»
Тема 10. Практичне заняття 8	1. Підготовка кадрової документації при прийомі на роботу. 2. Складання трудового договору. 3. Складання договору цивільно-правового характеру
Тема 11. Практичне заняття 9	1. Аналіз ефективності використання ресурсів у бізнес-структурах
Тема 12. Семінарське заняття 3	1. Сутність поняття «управління». 2. Економічні методи управління. 3. Соціально-психологічні методи управління. 4. Адміністративно-розпорядчі методи управління. 5. Методи прийняття управлінських рішень.
Тема 13. Практичне заняття 10	1. Аналіз показників ефективності маркетингової діяльності бізнес-структур
Тема 14. Практичне заняття 11	1. Аналіз показників рентабельності діяльності бізнесу
Тема 15. Семінарське заняття 4	1. Місія підприємства. 2. Дискусія на тему: «Концепція бізнесу». 3. Сутність та види бізнес-культури. 4. Механізм формування бізнес-культури підприємства. 5. Види бізнес-комунікацій. 6. Тактика ділового спілкування

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною подано у табл. 3.

Перелік самостійної роботи

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1	Вивчення лекційного матеріалу за питаннями: 1. Понятійний апарат підприємницької діяльності. 2. Галузева структура економіки зарубіжних країн. Підготовка до практичного заняття, опрацювання статистичних даних щодо галузевої та територіальної структури економіки України
Тема 2	Вивчення лекційного матеріалу за питаннями: 1. Поняття про товарні біржі. 2. Види товарних бірж. Підготовка до практичного заняття, опрацювання статистичних даних щодо показників рівня зайнятості, економічної активності та безробіття України
Тема 3	Вивчення лекційного матеріалу за питаннями: 1. Податковий кодекс України. 2. Успішний європейський досвід оподаткування бізнесу. Підготовка до практичного заняття, опрацювання статистичних даних щодо розвитку підприємництва в Україні
Тема 4	Вивчення лекційного матеріалу за питаннями: 1. Порівняльна характеристика методів оптимізації підприємницьких ризиків. Підготовка до семінарського заняття: 1. Аналітичне забезпечення прийняття рішень щодо оптимізації рівня підприємницьких ризиків. 2. Класифікація загроз безпеці підприємницької діяльності
Тема 5	Вивчення лекційного матеріалу за питаннями: 1. Господарський кодекс України. 2. Мікропідприємництво в Україні. Підготовка до семінарського заняття, поглиблене вивчення особливостей діяльності підприємств різних організаційно-правових форм господарювання
Тема 6	Опрацювання лекційного матеріалу за питаннями: 1. Нормативно-правові засади функціонування ФОП. 2. Оподаткування діяльності ФОП. Підготовка до практичного заняття за питаннями: 1. Зарубіжний досвід функціонування приватного бізнесу. 2. Вибір системи оподаткування для ФОП (спрощеної чи загальної).
Тема 7	Опрацювання лекційного матеріалу: Постанови КМУ «Про деякі питання надання грантів бізнесу» від 21 червня 2022 р. № 738. Підготовка до практичного заняття шляхом опрацювання інформації на порталі Дія щодо пропозицій державних грантів для розвитку підприємництва
Тема 8	Вивчення лекційного матеріалу за питаннями: 1. Процедура відкриття бізнесу. 2. Процедура закриття бізнесу. Підготовка до практичного заняття за питаннями: 1. Пошук бізнес-ідеї для відкриття бізнесу. 2. Формування концепції розвитку бізнесу
Тема 9	Вивчення лекційного матеріалу за питаннями: 1. Сутність та призначення бізнес-планування. 2. Види бізнес-планування. Підготовка до практичного заняття за питаннями: 1. Оптимальна структура бізнес плану. 2. Оформлення бізнес-плану
Тема 10	Опрацювання лекційного матеріалу за питаннями: 1. Оподаткування нарахованої заробітної плати в Україні та зарубіжних країнах. 2. Трудове законодавство України та зарубіжних країн. Підготовка до практичного заняття за питаннями: 1. Зарубіжний досвід укладання трудових договорів. 2. Зарубіжний досвід регулювання соціально-трудова відносин

Тема 11	Вивчення лекційного матеріалу за питаннями: 1. Поняття про трудові ресурси. 2. Методи і прийоми аналізу фінансових ресурсів підприємства. Підготовка до практичного заняття: вивчення методик статистичного аналізу.
Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 12	Вивчення лекційного матеріалу за питаннями: 1. Методи прийняття управлінських рішень в бізнесі. 2. Успішні зарубіжні практики управління бізнесом. Підготовка презентації: 1. Європейські практики прийняття рішень в бізнесі. 2. Американський досвід прийняття рішень в бізнесі
Тема 13	Вивчення лекційного матеріалу за питаннями: 1. Мікс-товару. 2. Мікс-розподілу. Підготовка по практичного заняття за питанням: Підходи до оцінки ефективності маркетингової діяльності
Тема 14	Вивчення лекційного матеріалу за питанням: 1. Структура та зміст звіту про фінансові результати. Підготовка до тестування
Тема 15	Вивчення лекційного матеріалу за питанням: 1. Ефективна модель бізнес-культури підприємства. Оформлення домашніх завдань. Підготовка до колоквиуму

Кількість годин лекційних, практичних (семінарських) та / або лабораторних занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів навчання, як:

Словесні (лекція (Теми 1, 4, 6 –13), проблемна лекція (Теми 3, 15), міні-лекція (Теми 2, 5, 14).

Наочні (демонстрація (Теми 1 – 15)).

Практичні (практичні завдання (Теми 1 – 3, 6, 9 – 13), ділова гра (Тема 8), кейс-стаді (Теми 7, 8), семінари (Теми 4, 5, 12), семінар-дискусія (Тема 15), творче завдання (Тема 14).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів:

Формою семестрового контролю є залік: максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу вищої освіти отримати залік – 60 балів.

Підсумковий контроль здійснюється у вигляді семестрового контролю.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку. Залікова оцінка визначається шляхом сумування балів за усі види поточного контролю.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи під час поточного контролю: тестування (12 балів), презентації та доповіді (10 балів), творче завдання (16 балів), домашні завдання (21 бал), опитування (5 балів), письмова контрольна робота (7 балів), колоквиуми (24 бали), ділова гра (5 балів).

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бізнес діагностика: Методичні рекомендації до виконання практичних завдань для здобувачів вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» освітньої програми «Економіка бізнесу» другого (магістерського) рівня [Електронний ресурс] / уклад. М. П. Мартіянова, Н. М. Усенко ; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2025. – 89 с. – Режим доступу: <https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/36925>.

2. Данько Т. І. Практикум з дисципліни: «Основи підприємництва» : для студентів спец. 076 «Підприємництво та торгівля» /Данько Т.І., С.В. Стахурська – Львів : Растр-7, 2024. – 208 с.

3. Економіка для бізнесу [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до практичних робіт для студентів спеціальностей 051 «Економіка», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» першого (бакалаврського) рівня / уклад. О. М. Кліменко, А. В. Литвиненко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 67 с. – Режим доступу: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/27253>.

4. Економіка і підприємництво : підручник / [П. П. Гаврилко та ін.]. – Львів : Ужгород. торг.-екон. ін-т Держ. торг.-екон. ун-ту, 2025. – 191 с.

Додаткова

5. Іванов Ю. Б. Регіональні аспекти диверсифікації розвитку малого бізнесу в Україні / Ю. Б. Іванов // Проблеми економіки. – 2025. – №2. – С. 96-108. – Режим доступу: <https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/37088>.

6. Михаліцька Н. Управління власним бізнесом : навчальний посібник у схемах і таблицях / Н. Михаліцька, М. Яцик. – Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. – 480 с.

7. Мішина С. В. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління соціально-трудовими відносинами / С. В. Мішина, О. Ю. Мішин // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». – 2023. – № 1 [Електронний

ресурс]. – Режим доступу: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/10219>.

8. Мішина С. В. Сучасні тенденції формування обліково-аналітичного забезпечення HR-процесів / С. В. Мішина, О. Ю. Мішин // Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка». – 2025. – № 3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/35768>.

9. Оподаткування суб'єктів підприємництва : навч. посіб. (у схемах) / Т. М. Остапенко [та ін.]. – Дніпро : ДДУВС, 2022. – 147 с.

10. Організація власного бізнесу : навч. посіб. / [Є. Ткач та ін.]. – Чернівці : ЧНУ : Рута, 2023. – 263 с.

11. Основи створення бізнесу : підручник / [Н. Ю. Подольчак та ін.]. – Львів : Растр-7, 2024. – 106 с.

12. Підприємництво : навч. посіб. / [Г. І. Купалова та ін. ; за заг. ред. Г. І. Купалової]. – Київ : Київський університет, 2023. – 375 с.

13. Підприємництво та організація власного бізнесу : навч. посіб. / [Б. Сторощук та ін. ; ред. Р. І. Грешко]. – Чернівці : ЧНУ ім. Юрія Федьковича, 2022. – 579 с.

14. Рибальченко Л. В. Основи забезпечення економічної безпеки підприємництва : навч. посіб. / Л. В. Рибальченко, О. О. Косиченко. – Дніпро : Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ, 2022. – 119 с.

15. Степанова Е. Р. Мотивація та залученість персоналу як фактор стійкості бізнесу під час війни / Е.Р. Степанова [Електронний ресурс] // Бізнес-інформ. – 2025. – №4. – С. 580–585. – Режим доступу: <https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/37047>.

16. Kimjeon J. External Enablers of Entrepreneurship: A Review and Agenda for Accumulation of Strategically Actionable Knowledge / J.Kimjeon, P. Davidsson // Entrepreneurship Theory and Practice. – 2022. – vol. 46(3). – pp. 643-687.

17. Lee S. Unveiling the types of growth patterns of mobile startups: do business models matter? / S. Lee, J. Kim, H. Lee // Technology Analysis & Strategic Management. –2024. – pp. 1–15.

Інформаційні ресурси

18. Господарський кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.

19. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.

20. Сайт персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Дисципліна «Основи підприємництва та бізнесу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=11807>